

for the realization of professional self-development of future economists are created and developed. They are designed to actualize the accumulated specially-oriented knowledge, create the conditions for the cognitive motivation manifestation, which is directly related to the process of education and motivation of self-development, self-perfection and self-realization. The presented program of creative training realization called "Model-innovation of modern economist and businessman's vital functions" involved preparing modern specialists of the economic sphere for the implementation of new models of professional self-development in practice. The following subjects of training were offered: "Formation of capabilities to comprehend the problems of innovation in economic activity", "Content and judicial platforms of innovation: how to create an innovative model", "Interactivity in innovation: influence of society and responsibility of economists", "Realization of ways of personal self-development in the context of models-innovations of vital functions of economists", "Rationalization of strategies of developing creatively-economic abilities of students". Training promoted the ability to develop interesting ideas concerning optimization of economic development, to create the projects of new types of entrepreneurial activity, to predict influence of personal innovations on the vital functioning of other people. Implementation of the developed pedagogical means for professional self-development of future economists allows to strengthen socio-economic potential of our state, to extend the activity spheres in the field of transformation, innovatization, optimization of its economy.

Keywords: professional self-development, financial and economic activity, innovation of professional training, the program of trainings.

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор М. О. Князян

Подано до редакції 05.06.2015

УДК: 37.091.4

Наталія Володимирівна Назорна,
кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогіки,
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,
Французький бульвар 24/26, м. Одеса, Україна

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПСИХОЛОГА

У статті аналізуються інтерактивні технології як засоби формування педагогічної компетентності майбутнього психолога. Автор акцентує увагу на тому, що використання інтерактивних технологій слугувало передумовою для більш успішного формування провідних складових педагогічної компетентності майбутніх психологів. Під час створення інтерактивних ситуацій майбутні психологи «відкривали» для себе нові пласти професійно значущого педагогічного знання, більш усвідомлено засвоювали теоретичні основи своєї майбутньої професії як викладача психології.

Ключові слова: педагогічна компетентність, професійна підготовка майбутнього психолога, інтерактивні технології.

Постановка проблеми. Динамічний темп розвитку всіх сфер суспільства зумовлює істотну модернізацію змісту і структури психологічної освіти. Сьогодення вимагає від фахівця високого рівня компетентності, розвиненого інтелекту, комунікативних навичок, здатності до інноваційного мислення, до постійної самоосвіти й самовдосконалення, до ефективної діяльності в нестандартних ситуаціях та спрямованості на творчу самореалізацію. Підготовка майбутніх психологів до професійної діяльності передбачає формування педагогічної компетентності в галузі вивчення індивідуальності і соціальної природи людини, особливостей соціальних груп та індивідів у конкретних обставинах суспільного життя; засвоєння методів впливів, виявлення їхніх можливостей у міжособистісному спілкуванні; надання

безпосередньої допомоги конкретній людині чи групі людей у розв'язанні їхніх проблем.

Ураховуючи вимоги, які ставить суспільство перед професійною освітою, виникає потреба в цілеспрямованому осмисленні завдань освіти та їх практичній реалізації. Згідно з Державною програмою «Освіта. Україна XXI ст.» [2], «Національною доктриною розвитку освіти України у XXI столітті» [4], оновлення змісту освіти й приведення його у відповідність до сучасних потреб суспільства є головною складовою реформи освіти в Україні [7, с. 1].

У цьому контексті зростає зацікавленість в інноваційних технологіях навчання, зокрема, в інтерактивних. Саме вони надають можливість підвищити пізнавальну активність, посилити діяльнісний та особистісно-зорієнтований підхід у навчанні, а також спри-

яти формуванню педагогічної компетенції майбутніх психологів. Цим умовам відповідає використання інтерактивних методів навчання, які представляють собою систему правил організації продуктивної взаємодії між собою тих, хто навчається, за якої відбувається засвоєння нового досвіду, отримання нових знань і надається можливість для самореалізації особистості. Одним із напрямків модернізації системи навчання є пошук психолого-педагогічних аспектів удосконалення методів та форм навчання, що і підтверджує **актуальність** нашого дослідження.

Питання застосування інтерактивних методів навчання під час професійної підготовки майбутніх психологів у сучасних вищих закладах широко досліджується вітчизняними і зарубіжними науковцями психолого-педагогічного профілю. Такі підходи до навчання не є новими для української вищої школи. Частково вони використовувались в 20-ті роки ХХст. – роки масштабного реформування освіти. Як зазначає Г. Сиротенко, про використання елементів інтерактивного навчання в українській школі згадується ще у дослідженнях А. Рівіна (1918 р.). Але запроваджувались вони без належного методичного забезпечення, теоретичного осмислення та експериментальної перевірки. Подальшу розробку особливостей інтерактивного навчання здійснювали В. Сухомлинський, Ш. Амонашвілі, В. Шаталов, Є. Ільїн, С. Лисенкова та ін. На сучасному етапі слід виділити ряд напрямів досліджень: поняття «інноваційні процеси» у психолого-педагогічній науці (І. Лернер, М. Скаткін, В. Беспалько, В. Сластьонін); освітні технології (О. Пехота, С. Сисоєва); інтерактивні технології навчання (О. Пометун). Сучасні освітні інноваційні концепції мають місце у дослідженнях Ю. Васькова, С. Єрмоленкова, Л. Мацько. Теоретичні та практичні розробки психолого-педагогічних умов вдосконалення освітнього процесу належать В. Гузєєву, А. Гіну, О. Пометун, Л. Пироженко, А. Фасолі. Проте, у галузі дидактики вищої школи інноваційні методичні пошуки були епізодичними. Тому **метою** нашої статті є розгляд інтерактивних технологій як засобів формування педагогічної компетентності майбутніх психологів.

Виклад основного матеріалу. Інтерактивні технології навчання, які все частіше використовуються у практиці роботи сучасного викладача, дають можливість зрозуміти взаємозв'язок між подіями, аналізувати, мати свою думку, вміти аргументувати і толерантно вести дискусію. Поява і розвиток інтерактивних методів зумовлена тим, що виникають нові завдання перед учасниками процесу навчання, які полягають в тому, щоб не тільки дати студентам знання, але і забезпечити формування і розвиток пізнавальних інтересів і здібностей, творчого мислення, умінь та навичок самостійної розумової праці. Теоретичною основою запровадження інтерактивних методів навчання мусять бути системний, особистісно-зорієнтований та діяльнісний підходи до побудови дидактичних процесів. Термін «інтерактивний» прийшов до нас з англій-

ської мови і має значення «взаємодіючий» [6]. Є багато цікавих думок стосовно поняття «інтерактивний»: інтерактивні методи навчання – це методи, в основі яких лежить спілкування (О. Січкарук). Вони вирішують такі завдання: навчати, виховувати, розвивати особистість, формувати професійні та соціальні якості фахівця. Зокрема, Демчук М. підкреслює, що «інтерактивне навчання – це, перш за все, діалогове навчання, під час якого здійснюється взаємодія викладача та студента [1, с. 4]». О. Пометун та Л. Пироженко визначають, що, «сутність інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес відбувається за умов постійної активної взаємодії всіх студентів. Це – співнавчання, взаємонавчання (колективне, групове навчання в співпраці)...» [3, с. 7].

Інтерактивні методи, на думку Г. О. Сиротенка, це посиленна психолого-педагогічна взаємодія, взаємовплив учасників освітнього процесу через призму власної індивідуальності, особистого досвіду життєдіяльності. Це процес інтенсивної, міжсуб'єктної комунікації викладача та студентів (педагог – суб'єкт власної професійної діяльності – ставить у позицію суб'єкта освітньої діяльності студента). Інтерактивна освітня взаємодія характеризується високим ступенем інтенсивності спілкування її учасників, їхньої комунікації, обміну діяльністю, зміною і різноманітністю її видів, форм і прийомів, цілеспрямованою рефлексією учасниками своєї діяльності та взаємодії, що відбулася. Реалізація інтерактивних методів, спрямованих на зміну, удосконалення моделей поведінки і діяльності учасників навчально-виховного процесу, є важливою проблемою сучасної психологічної теорії і практики.

Тому вважаємо, що під час формування педагогічної компетентності майбутніх психологів необхідно під час викладання базових курсів у бакалавріаті («Педагогіка», «Педагогічна психологія», «Методика викладання психології») та магістратурі («Педагогіка і психологія вищої школи», «Методика викладання психології у вищій школі») майбутні психологи повинні бути постійно включені в ситуації професійно-педагогічно орієнтованої розумової діяльності, що спрямовують їхню пізнавальну активність на об'єктивізацію предметного і соціального контекстів майбутньої професійної діяльності як практичних психологів у сфері освіти та викладачів психології у вищих навчальних закладах. Це досягалось за допомогою реалізації активних та інтерактивних форм і методів викладання, заснованих на таких принципах: діалогізації, який передбачав забезпечення рівності позицій всіх учасників освітнього процесу, право кожного на власну думку, можливість її висловити і захистити; проблематизації, який зберігав за кожним учасником пізнання активну самостійно-дослідницьку позицію, право і обов'язок ставити під сумнів і критику будь-які положення педагогічної теорії чи точки зору, які фіксуються в змісті інформації; персоналізації, який припускав визнання унікальності кожної особистості, повагу до її переваг і толерантність у спілкуванні з нею.

Як засвідчив наш досвід, курс «Педагогіка і психологія вищої школи» доцільніше було викладати шляхом моделювання проблемних лекцій та лекцій-візуалізацій, що відбивали індивідуальні особливості педагогічної майстерності викладачів вищих навчальних закладів. Ілюзія «відкриття» нового в педагогіці вищої школи впродовж проведення проблемних лекцій підтримувалася таким алгоритмом дій викладача-експериментатора: об'єкт пізнання – навчальний матеріал лекції; суб'єкт пізнання – студент як майбутній психолог-викладач; процес науково-педагогічного пізнання – інтелектуальна взаємодія суб'єкта з об'єктом; інтелектуально-мовленнєва взаємодія суб'єктів пізнання між собою, обумовлена специфікою навчального матеріалу і дидактичних прийомів організації пізнавальної діяльності майбутніх психологів; розвивальний результат педагогічної взаємодії – професійно важливі якості майбутніх психологів, структурованих за провідними складовими їхньої педагогічної компетентності.

Занурення студентів у проблемну ситуацію на лекціях-візуалізаціях, лекціях удвох, лекціях-пресконференціях знаменувало собою їх перехід у позицію суб'єктів, які прагнуть здобути невідоме для них знання або принцип вирішення навчально-професійного завдання. Момент виникнення і постановки студентами найбільш проблемного запитання (наприклад, під час проведення лекцій з тем: «Педагогіка вищої школи: догма чи прогресивна теорія формування особистості ефективного викладача?»; «Виховання студентської молоді: данина традиції чи потреба часу?»; «Гендерна педагогіка: доктрина захисту сексуальних меншин чи гуманізації освіти?»; «Гендер в національній освіті – стопгендер?»; «Свровикладач: реальність чи гість з майбутнього» і т. д.) служив для нас показником включення їх професійного мислення у процес взаємодії з об'єктом, що був запропонований для їхнього навчального пізнання. Носієм нового знання був чи сам викладач-експериментатор, чи провідний спеціаліст (супервізор), який будував лекцію так, щоб викликати появу запитань, що цікавили студентів. Для цього навчальний матеріал лекції подавався у вигляді навчально-професійної проблеми, важливої для майбутнього психолога як викладача психології.

Слід підкреслити, що в нашому експерименті особливим класом навчально-професійних проблем, що містили в собі суперечність, були такі, які в історії педагогічної науки мали статус наукових проблем і їх вирішення отримали своє відображення в працях учених і педагогічній практиці. При цьому, зміст проблемних лекцій відображав новітні досягнення педагогічної науки і передового педагогічного досвіду, об'єктивні суперечності на шляху науково-педагогічного пізнання і засвоєння його результатів у навчанні. Не випадково, що саме тому для проблемного викладу викладачем-експериментатором відбиралися вузлові, найважливіші розділи курсу педагогіки вищої школи, які в своїй сукупності складали основний концеп-

туальний зміст цієї навчальної дисципліни і були найважливішими для набуття педагогічної компетентності майбутніх психологів як викладачів психології.

Вирішення завдань проблемної лекції забезпечувалося дидактично обгрунтованою її побудовою. Головним для проблемної лекції виступав метод логічно обгрунтованого усного викладення, що сприяв точному і глибокому висвітленню основних положень навчального матеріалу в галузі педагогічної науки (методології та історії педагогіки вищої школи, дидактики, теорії виховання, педагогічного менеджменту і самоменеджменту, гендерної педагогіки і т. д.), цілісності і системності їх змісту і логіки розвитку. За допомогою відповідних методичних прийомів (постановка проблемних і нестандартних запитань, висунення гіпотез та їх підтвердження або спростування, звернення до студентів по «допомогу» та інших) викладач спонукав майбутніх психологів до сумісного роздуму, дискусії, суперечки, дебатів, які могли починатися безпосередньо на лекції і продовжуватися на практичних заняттях.

Суттєвим було й те, що лекція ставала справді проблемною у тому випадку, коли при підборі та дидактичній обробці змісту навчального курсу до лекції викладачем розроблялася система оригінальних навчально-професійних проблем, а при реальному розгортанні навчального матеріалу лекція будувалася як діалогічна, тобто інтелектуально-мовленнєва взаємодія викладача із студентами.

Зокрема, залежно від методичного задуму проблемної лекції діалогічне спілкування викладача зі студентами будувалося чи як живий діалог, чи як внутрішній діалог. В останньому випадку студенти у внутрішньому діалозі з викладачем ставили проблемні запитання і відповідали на них, або їх фіксували в конспекті для подальшого з'ясування під час самостійних занять, індивідуальної консультації з викладачем або ж обговорення з іншими студентами. В цілому, спілкування діалогічного типу на проблемних і інформаційних лекціях було одним з необхідних засобів реалізації технології контекстного навчання педагогіки вищої школи, що здійснювалося за допомогою дотримання викладачем наступних вимог і норм: викладач входить в контакт зі студентами як співбесідник, співучасник пізнавального процесу; викладач не тільки визнає право студента на власну думку, але і зацікавлений в ній; нове знання виглядає обгрунтованим не тільки через авторитет викладача, автора підручника, вченого, але і через логіку доказу його істинності системою міркувань; матеріал лекції включає обговорення різних точок зору щодо вирішення навчальних проблем; комунікація із студентами будується так, щоб підвести їх до самостійних висновків, зробити співучасниками сумісного мислення.

Так, характеристикою ряду пропедевтичних семінарських занять, передуючих читанню проблемних лекцій, що проводилися серед студентів експериментальних груп, було те, що їх мета полягала в переко-

нанні студентів повноцінно оволодіти професійно-педагогічним тезаурусом, що встановлює відповідність між понятійною і термінологічною системами науково-педагогічного знання. Для цього на матеріалі педагогічно-орієнтованих літературних текстів обговорювалося питання про причини і механізми адекватного розуміння та інтерпретації їх змісту як найважливіших пізнавальних процедур діалогічного спілкування. Зіставляючи різні тексти, присвячені одному питанню або темі, аналізуючи розбіжність думок, точок зору авторів при аргументуванні власних позицій, студенти у процесі колективної розумової діяльності доходили висновку, що будь-яке професійне знання є єдністю трьох боків: змістового, який відповідає на запитання: «Що описується? Що стверджується?»; процесуального, який зумовлює відповіді на запитання про те, яким чином описується, за допомогою яких аргументів; ціннісно-сміслового, який висвітлює значення пізнавальної інформації для задоволення актуальних освітніх і майбутніх професійних потреб студентів.

На подальших семінарських заняттях у процесі колективних обговорень результатів самостійної пізнавальної діяльності, а також впродовж позааудиторної роботи студентів з текстами навчальних посібників і підручників з педагогіки вищої школи, праць класиків педагогіки і сучасних педагогів-дослідників, майбутні психологи доходили висновку, що професійне знання у кожному конкретному випадку виступає як знання-опис (поняття), знання-розпорядження (оперативна схема діяльності як зведення принципів, правил, рекомендацій), знання-пояснення (закони, закономірності). При цьому малося на увазі, що емпіричний матеріал педагогічної науки у формі фактів, ситуацій, прикладів, ілюстрацій, експериментів і т. д. не складає структурного елементу педагогічного знання, оскільки входить в кожний з попередніх видів знання як підстава (базис).

Крім того, студентам наочно демонструвалося, що, залежно від того, яке професійне знання привласнюється, воно може функціонувати в мисленні суб'єкта як оволодіння вже відомими характеристиками і властивостями об'єкту або як процедура виявлення і об'єктивування цих властивостей, або як бачення особистісного сенсу суб'єкта, який досліджує об'єкт. У першому випадку професійне знання предстает як продукт, що формує лише уявлення про об'єкт, що вивчається. У другому випадку – як операціональний спосіб перетворення об'єкту. У третьому випадку

– у вигляді оцінки значущості об'єкту для задоволення потреб суб'єкта, що пізнає його.

Звертаючи увагу студентів на присутність у структурі педагогічного знання цих трьох ознак, ми тим самим привчали їх мислити при роботі з професійно орієнтованою інформацією, як мінімум, у трьох площинах: площині самого пізнавального об'єкту; площині логіки його пізнання і перетворення; площині осмислення об'єкту з погляду задоволення потреб суб'єкта.

Саме оволодіння даними операціональними процедурами, згідно наших спостережень, слугувало передумовою для більш успішного формування провідних складових педагогічної компетентності майбутніх психологів. Зумовлено це було тим, що останні дозволяли об'єктивувати предметний і соціальний контексти оперативних схем їхньої майбутньої професійно-педагогічної діяльності як викладачів психології.

Семінарські заняття переважно проводилися у формі дискусій, дебатів та прес-конференцій. При їх проведенні використовувалися методи «мозкового штурму», сюжетно-рольової, імітаційної і ділової гри. В організації дискусій ми застосовували такі її найпоширеніші форми: «Круглий стіл», «Панельна дискусія», «Симпозіум», «Дебати».

Висновки. Подібні форми і методи інтерактивного навчання з майбутніми психологами реалізовувалися в процесі вивчення ними базових курсів «Психологія вищої школи», «Вища освіта України і Болонський процес», «Методика викладання психології» та ін., навчальні програми яких були насичені професійно орієнтованими темами, що сприяють формуванню їхньої педагогічної компетентності.

Як результат, майбутні психологи доходили висновку, що ці критерії виявляють себе не ізольовано, а в різних комбінаціях і взаємозв'язках. На власному досвіді вони переконувалися в тому, що потреба в нововведених активізує інтерес до новітніх педагогічних знань, що зумовлюють педагогічну компетентність, а успішність власної інноваційно-педагогічної діяльності викладача допомагає йому відстоювати новаторські підходи у взаємодії з тими, хто їх не приймає.

Як наслідок створення означених ситуацій співробітництва у процесі інтелектуально-мовленнєвої і пошукової взаємодії і творчої співпраці з викладачем майбутні психологи «відкривали» для себе нові пласти професійно значущого педагогічного знання, більш усвідомлено засвоювали теоретичні основи своєї майбутньої професії як викладача психології, спроможного ефективно діяти в умовах глобалізації та євроінтеграції.

ЛІТЕРАТУРА

1. Демчук М. Нетрадиційні форми навчання / М. Демчук // Рідна школа. – 2005. – № 9. – С. 65-67.
2. Державна програма «Освіта. Україна XXI ст.». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/896-93-p>
3. Кратасюк Л. Інтерактивні методи навчання / Л. Кратасюк // Дивослово. – 2004. – №7. – С. 2-3.

4. «Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/347/2002>

5. Пометун О. Інтерактивні методики та система навчання / О. Пометун. – К. : Шк. світ, 2007. – 112 с.

6. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: теорія і практика / О. Пометун, Л. Пироженко – К.: А. С. К., 2002. – 192 с.

7. Сердюк Т. В. Інтерактивні технології навчання суспільних дисциплін як засіб активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації : / Т. В. Сердюк. –

Автореф. дис ... к. пед. н.: 13. 00.09. – Кривий Ріг, 2010. – 20 с.

8. Сисоева С. О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник / С. О. Сисоев; НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. – К.: ВД «ЕКМО», 2011. – 324 с.

REFERENCES

1. Demchuk, N. (2005). Netradytsiini formy navchannia [Non-traditional forms of learning]. *Ridna shkola – Native school*, 9, 65-67 [in Ukrainian].

2. (1996). Derzhavna prohrama «Osvita. Ukraina XXI st. [State program on «Education. Ukraine of the XXI century»]. Retrieved from: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/896-93-p>. [in Ukrainian].

3. Kratasiuk, L. (2004). Interaktyvni metody navchannia [Interactive teaching methods]. *Dyvoslovo – Wonderful word*, 7, 2-3 [in Ukrainian].

4. *Natsionalna doktryna rozvytku osvity Ukrainy u XXI stolitti [National doctrine of development of education of Ukraine in XXI century]*. (2002). Retrieved from: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/347/2002> [in Ukrainian].

5. Pometon, E. (2007). *Interaktyvni metodyky ta systema navchannia [Interactive techniques and training system]*. Kyiv: Sch. svit [in Ukrainian].

6. Pometon, E. & Pirozhenko, L. (2002). *Suchasnyi urok. Interaktyvni tekhnolohii navchannia: teoriia i praktyka [Current lesson. Interactive learning technologies: theory and practice]*. Kyiv: A. S. K. [in Ukrainian].

7. Serdyuk, T. V. (2010). Interaktyvni tekhnolohii navchannia suspilnykh dystsyplin yak zasib aktyvizatsii navchalno-piznavalnoi diialnosti studentiv vyshchikh navchalnykh zakladiv I-II rivniv akredyatsii [Interactive learning technologies social Sciences as a means of enhancing learning and cognitive activity of students of higher educational institutions of I-II levels of accreditation]. *Candidate's thesis*. Krivoy Rog. [in Ukrainian].

8. Sysoieva, S. A. (2011). *Interaktyvni tekhnolohii navchannia doroslykh: navchalno-metodychnyi posibnyk [Interactive technologies of adult learning: textbook]*. Kyiv: publishing house “ECMO” [in Ukrainian].

Наталья Владимировна Назорная,
кандидат педагогических наук, старший преподаватель кафедры педагогики,
Одесский национальный университет имени И. И. Мечникова,
Французский бульвар 24/26, г. Одесса, Украина

ИНТЕРАКТИВНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ КАК СПОСОБ ФОРМИРОВАНИЯ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩЕГО ПСИХОЛОГА

В статье анализируются интерактивные технологии как способ формирования педагогической компетентности будущего психолога. Автор акцентирует внимание на том, что использование интерактивных технологий является основой для формирования основных компонентов педагогической компетентности будущего психолога. С помощью участия в интерактивных ситуациях будущие психологи «открывали» для себя новые пласты профессионально значимого педагогического знания, более осмысленно осваивали теоретические основы своей будущей профессии как преподавателя психологии. Подготовка будущих психологов к профессиональной деятельности предусматривает формирование педагогической компетентности в отрасли изучения индивидуальности и социальной природы человека, особенностей социальных групп и индивидов в конкретных ситуациях общественной жизни, усвоения методов влияния, определения профессиональных возможностей в межличностном общении, предоставлении непосредственной помощи конкретному человеку или группе людей при решении определенных проблем. Интерактивные формы и методы обучения с будущими психологами реализовывались в процессе изучения ими базовых курсов «Психология высшей школы», «Методика преподавания психологии», «Высшее образование Украины и Болонский процесс». Учебные программы данных курсов были дополнены профессионально ориентировочными темами, влияющими на формирование педагогической компетентности. Как результат, будущие психологи пришли к выводу, что интерактивные технологии активизируют интерес к новым педагогическим знаниям, которые формируют педагогическую компетентность, а успешность собственной инновационно-педагогической деятельности помогает отстаивать новаторские подходы. Впоследствии создания вышеуказанных ситуаций сотрудничества в процессе интеллектуально-языкового и общего взаимодействия и творческого сотрудничества с преподавателем будущие психологи более осознано осваивали теоретические основы своей будущей профессии – преподавателя психологии, способного эффективно действовать в условиях глобализации и евроинтеграции.

Ключевые слова: педагогическая компетентность будущего психолога, профессиональная подготовка будущего психолога, интерактивные технологии, интерактивные методы обучения.

*Natalia Nahorna,
PhD (Candidate of Pedagogical Sciences), senior teacher,
Department of Pedagogy,
Odessa National I. I. Mechnikov University,
24/26, French boulevard, Odesa, Ukraine*

**INTERACTIVE TECHNOLOGIES AS METHOD OF FUTURE
PSYCHOLOGIST'S PEDAGOGICAL COMPETENCE FORMATION**

Different types of interactive technologies as a method of future psychologists' pedagogical competence formation are analyzed in the article. The usage of interactive technologies is the basis for the formation of the main components of future psychologists' pedagogical competence. The participation in different interactive situations in the educational process helps future psychologists to reveal new fields of professionally essential pedagogical knowledge, master theoretical foundations of their future career as teachers of Psychology. Preparation of future psychologists for their professional activity includes the formation of their pedagogical competence in the field of studying human individual and social nature, as well as peculiarities of different social groups and individuals in specific situations of social life, mastering methods of influence, determining professional opportunities in interpersonal communication, providing the direct assistance to a specific person or a group of people in solving specific problems. Interactive forms and methods of teaching future psychologists are realized by teaching basic courses "Psychology of Higher Education", "Methods of teaching psychology", "Higher Education in Ukraine and the Bologna Process" to students. The curricula of these courses have been completed by professionally-oriented topics, which are important for the pedagogical competence formation. As a result, future psychologists have made a conclusion that interactive technologies are able to activate interest in new pedagogical knowledge, which form pedagogical competence and success of their own innovative pedagogical activity helps to uphold innovative approaches. Subsequently, the creation of the above mentioned situations of cooperation in the process of intellectually-linguistic and general interaction and creative collaboration with a teacher helped future psychologists to master the theoretical foundations of their future profession – a teacher of Psychology, able to work in terms of globalization and European integration.

Keywords: future psychologists' pedagogical competence, teaching of future psychologists, interactive technologies, interactive teaching methods.

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор О. С. Цокур

Подано до редакції 05.06.2015